

STICHTING WINGS TO VICTORY

AIRWAR MUSEUM / AIRMEN MEMORIAL ZEELAND

Crash No 263

Lancaster ED786

12-06-1943

Oosterschelde

12 juni 1943

In de nacht van 11 op 12 juni voerden 783 bommenwerpers van Bomber Command een maximum effort missie uit naar Düsseldorf. Het werd een redelijk succesvol bombardement waarbij 1292 doden vielen, 35 fabrieken volledig tot stilstand kwamen en nog eens 35 in meer of mindere mate met een groot capaciteitsverlies te maken kregen. Tevens werden twintig militaire installaties getroffen en acht schepen tot zinken gebracht of beschadigd.

Münster werd door 72 bommenwerpers als diversionary voor Düsseldorf op succesvolle wijze gebombardeerd en samen met nog een aantal kleinere raids kwam de total inzet gedurende deze nacht uit op 883 sorties en waarbij in totaal 44 vliegtuigen verloren gingen, waarvan 38 behorend tot de hoofdgroep.

Van deze vliegtuigen gingen er drie in en om de Zeeuwse wateren verloren en van nog eens vijf andere crashes is het aannemelijk dat deze ter hoogte van het Zeeuwse kustgebied danwel in de Noordzee verloren zijn gegaan.

Gelegenheidsbombardementen en noodafworpen

Ter hoogte van Westkapelle werden om 01.00 uur enkele bommen afgeworpen op een boot van het Rheinflottille, evenwel zonder schade aan te richten.

Daarnaast vielen er explosieven op doelen bij Goeree-Overflakkee. In beide gevallen is er waarschijnlijk sprake van noodafworp danwel een alternatief doel.

Flakkommandeur Vlissingen

0023 Flakalarm! Flugmeldeposten Gefechtsstand meldet Motorengeräusche aus Richtung 10, weit und näherkommend.

0030 (bis 0034) **Schweres Flakfeuer in Richtung 10, weit!**

0038 Westkapelle meldet mehrere Wellen einfliegender Maschinen, diese Maschinen überfliegen den Gefechtsbereich des Flakkommandeurs! Für den Nachtjagdraum Wespe besteht zu dieser Zeit das Stichwort Fasan während für Hamster um Dohle befohlen wurde.

Kampfmittel melden Luftkampf in Richtung 10 und abstürzende brennende Maschine; die Beobachtung wurde auch vom Gefechtsstand gemacht.

0044 **Schweres Flakfeuer in Richtung 11, weit.**

0046 Fluko Gent meldet viele Einflüge bei Schouwen und südlich Oostende, Zielhöhe 7400 m.

0050 **Nordbatterie meldet Luftkampf in Richtung 3, weit!**

0053 Motorengeräusche aus Richtung 11, näherkommend.

0055 Feuererlaubnis für alle Batterien wenn Maschinen im Wirkungsbereich der Waffen sind.

0056 **Süd./- und Nordbatterie schießen mit FuMG !**

0058 **In Richtung 12 eine brennende Maschine und eine weitere abstürzende Maschine;** letztere anscheinend vom Nachtjäger da Hamster Abschluß meldet!
Die brennende Maschine ist von der Nordbatterie getroffen worden und wird vom Scheinwerfer 13, der sie aufgefaßt hatte, gehalten. Sie fliegt von Richtung 11 nach 1, verliert stark an Höhe und stürzt in Richtung 1 bis 2 ab, Entfernung ca. 22 km.

0059 **Nord./-, Süd./- und Westbatterie melden diesen Abschluß!**

0106 **Flakfeuer in Richtung 1!**

- 0114 **Scheinwerfer 7 hat ein Ziel aufgefaßt, daß von Nordbatterie beschossen wird.**
Maschinen haben jetzt eine wechselnde Zielhöhe von 5300 bis 5700 m.
- 0118 **beschießen 1./-, 2./- und 9./- eine aus Richtung 9 anfliegende Maschine!**
- 0121 **Luftkampf in Richtung 2 und Absturz einer brennenden Maschine;** Abschuß vom Nachtjäger!
- 0140 (gegen) setzen die feindlichen Rückflüge ein. Die schweren Batterien fassen wiederum Feindmaschinen auf **und bekämpfen sie bei Feuer – und Leuchterlaubnis;** verschiedentlich werden die Maschinen auch von den Scheinwerfern aufgefaßt.
- 0144 Nord./- meldet einen Fallschirm über Middelburg Seite 310°, Entfernung 3,3 km. Dieser Fallschirm wird von zwei Scheinwerfern aufgefaßt und einwandfrei als Ballon erkannt.
Ob es sich hier um eine Angriffs – bzw Abwehrtaktik gegenüber dem Nachtjäger - handelte konnte nicht erkannt werden.
- 0228 Kriegswache Achtung! Es liegen zur Zeit keine Meldungen über Feindmaschinen vor; Rückflüge sind weit nördlich des Gefechtsbereichs.
- 0241 Flakalarm! Luchs hat in Richtung 3 ein Ziel aufgefaßt, Entfernung 15 km und Zielhöhe 5600 m.
Auf Nachfrage wo sich der Nachtjäger befindet gibt es als Antwort “über Breskens”. Der Kommandeur läßt nochmals auf Grund der nicht ganz klaren Luftlage an alle Kampfmittel durchgeben “ Es besteht Sperber”!
- 0243 Dohle! **Die Nordbatterie eröffnet auf Grund FuMG-Messung das Feuer auf Ziel!**
- 0244 Sperber geht sofort an alle Kampfmittel durch!
Der Nachtjäger befindet sich im Bereich der detonierenden Granaten und schießt gültiges ES.
Nordbatterie hat Störung am Feuerleitgeber und das Kommando “Abwarten” dringt nicht durch, da fast gleichzeitig sich die Feuerleitanlage selbsttätig wieder einschaltet, so daß die Geschütze – deren Bedienungen unter der Panzerkuppel das ES nicht sehen können – weiterschießen!
Die ebenfalls plötzlich ausgefallene Fernsprechanlage wird auch wieder stromführend sodaß jetzt erst nach der 11. Salve das Feuer gestoppt werden kann!
Der Nachtjäger wurde nicht beschädigt!
- 0249 **West./- und Südbatterie beschießen eine aus Richtung 4 kommende Maschine!**
- 0324 Kriegswache Ruhe!
Gesamtmunitionsverbrauch: 286 Schuß 10,5 cm

KTB 32. Minensuch Flottille (RM 69-195)

--/-- Auf Position (5136.7N/0319.3 O)

- 0035 In Richtung 300° wird brennend abstürzendes Flugzeug beobachtet.
- 0040 In Richtung 100° Aufschlag eines brennend abstürzendes Flugzeug beobachtet.
- 0058 In Richtung 100° stürzen zwei Flugzeuge brennend ab.
- 0123 In Richtung 100° stürzt ein Flugzeug brennend ab.

Frontstad Vlissingen

(ontleend aan concept Hans van Soest)

De Duitse nachtjagers zijn vanaf 00.38 uur boven Vlissingen waar ze, geleid door hun gevechtsleider in de grote Freya radar die op de duinen bij Domburg staat, langzaam maar zeker naar een van de binnenvliegende bommenwerpers geloodsd worden. In richting 12 gaat om 00.38 uur een toestel brandend omlaag. Om 00.58 uur heeft batterij Noord een bommenwerper getroffen, die brandend neerstort hetgeen door de radar in Domburg wordt

bevestigd (richting 12). De door deze batterij getroffen machine werd net zo lang door de zoeklichten vastgehouden tot dat het in zee stortte.

Om 01.21 uur weer een luchtgevecht gevolgd door een neerstortend toestel in richting 12. Ruim een uur is het nu stil waarna om 02.41 uur het terugvliegen begint. De radar pikt een doel op, hoogte 5600 meter, afstand 15 km. De Flakcommandant vraagt aan de gevechtsleider in Domburg waar zijn nachtjager zit. "Boven Breskens", krijgt hij ten antwoord. De toestand is niet geheel duidelijk. De samenwerking tussen de man die de luchtafweer en de zoeklichten commandeert en de gevechtsleider, die de nachtjagers naar hun doel moet praten, moet natuurlijk uitermate geperfectioneerd zijn.

De gevechtsleider kan door een enkel woord de gehele Flak laten zwijgen. Dat woord voor deze nacht is **Sperber** het woord voor vuur vrij is **Dohle**.

Om 02.43 uur geeft de gevechtsleider Sperber door voor het gebied Hamster, wanneer de boven Vlissingen rondvliegende nachtjager een lichtkogel afschiet.

Bij de batterij Noord valt op datzelfde moment de vuurleidingsapparatuur uit. De onder hun stalen koepels zittende Flaksoldaten zien dit natuurlijk niet. Nu valt de telefoonlijn van batterij Noord uit terwijl tegelij-kertijd de vuurleidingsapparatuur vanzelf weer gaat werken. De 10,5 cm granaten daveren de nachtelijke hemel in, op weg naar de nachtjager. Na 44 granaten (11 salvo's) wordt het vuren gestopt! **De Duitse nachtjager werd niet beschadigd, staat er laconiek in het dagboek van de Flakcommandant Vlissingen.**

KTB 719. Infanterie Division

0110 (bis 0226) Meldungen der Grenadier Regimenten 723 und 743 über beobachtete Flugzeugabstürze.

Die näheren Feststellungen durch Jagdkommandos ergaben :

Abschuß einer feindlicher Maschine auf See 1500 m südostwärts Wn. 311 H (Schouwen) wobei 6 Leichen.

Abschuß einer feindlicher Maschine auf See 3 km westlich Stp. XXXV ML (Schouwen).

Absturz einer feindlicher Maschine bei Dinteloord. Ein zu dieser Maschine gehöriger Engländer war in der Nähe von Moerdijk abgesprungen und wurde durch das Jagdkommando der in Moerdijk liegenden Flußräum-Flottille gefangen genommen.

Bei allen drei Abstürzen handelt es sich vermutlich um Abschüsse durch eigene Nachtjäger.

De Britse Bomber Command verliezen in en om Zeeland.

- Halifax Mk.II (HR788) van No.51 squadron – gestart om 23.51 uur van Snaith Yorkshire – stortte om 01.29 uur op 3 kilometer ten zuidwesten van Scherpenisse in de Oosterschelde.

Deze machine werd geclaimd door Ofw. Reinhard Kollak van 7./NJG 4.

Flt.Sgt. James John Anderson

†

Hij werd in eerste instantie begraven op de tijdelijke militaire begraafplaats aan de Wouwsche-straatweg te Bergen op Zoom. Na de oorlog werden zijn stoffelijke resten overgebracht naar de militaire begraafplaats te Bergen op Zoom.

Sgt. George Luff

mia

Runnymede Memorial Panel 157

Sgt. Anthony Ribour Helliwell

†

Hij spoelde op 26 juni bij Yerseke aan waarna het stoffelijk overschot op 28 juni op de Noorder begraafplaats te Vlissingen ter aarde werd besteld. Opmerkelijk is wel dat

men tijdens de lijkschouwing ervan uitging dat het lijk hooguit twee à drie dagen in het water had gelegen.

Sgt. Albert Edwin Brodie

†

Ook hij werd in eerste instantie op de tijdelijke militaire begraafplaats aan de Wouwschestraatweg te Bergen op Zoom begraven. Na de oorlog werden zijn stoffelijke resten overgebracht naar de mili-taire begraafplaats te Bergen op Zoom.

Sgt. David Glassman

mia

Runnymede Memorial Panel 150

Sgt. Frederick John Biddle

†

Hij spoelde op 22 juli 1943 aan bij Wilhelminadorp waarna het stoffelijk overschot op 24 juli op de Noorder begraafplaats te Vlissingen ter aarde werd besteld.

Sgt. George Edward Evans

†

Hij werd op de tijdelijke militaire begraafplaats aan de Wouwschestraatweg te Bergen op Zoom bijgezet. Na de oorlog werden zijn stoffelijke resten overgebracht naar de Canadese militaire begraafplaats te Bergen op Zoom.

Proces-Verbaal Luchtbeschermingsdienst Scherpenisse

Heden, 12 juni 1943, verklaar ik, Willem Laban Klos, Burgemeester der gemeente Scherpenisse, Politegezagsdrager en leider van de Luchtbeschermingsdienst der gemeente Scherpenisse, in aansluiting op de telefonische melding het navolgende : In de nacht van vrijdag 11 juni op zaterdag 12 juni 1943, tussen 00.00 en 02.00 uur is in de Oosterschelde onder deze gemeente een piloot neergekomen en langs de zeedijk zijn verschillende onderdelen van een vliegtuig neergekomen.

Schade werd niet veroorzaakt. De piloot was dood.

Bewaking was aanwezig.

Van dit voorval is tevens onverwijld kennis gegeven aan den Heer Commandant der Deutsche Weermacht te Stavenisse, aan den Heer Ortskommandant te Bergen op Zoom, aan de Sicherheits-Polizei te Zierikzee en aan den Heer Polizei-Offizier te Middelburg.

Hiervan is door mij persoonlijk op den eed bij de aanvang mijner bediening afgelegd, opgemaakt, geteekend en gesloten dit proces/verbaal, op 12 juni 1943

Proces-Verbaal Marechaussee Halsteren

Op woensdag, 23 juni 1943, te omstreeks 22.30 uur, werd mij, Anton Senst, Wachtmeester der Marechaussee, behorende tot opgemelde groep, telefonisch door de Gemeente Politie te Bergen op Zoom medegedeeld, dat er een lijk van een mannelijk persoon bij de Theodoruspolder, gelegen onder de gemeente Halsteren, was aangespoeld.

Naar aanleiding van vorenstaande mededeling, heb ik mij onmiddellijk in verbinding gesteld met de waarnemend Groepscommandant Eduard van der Zalm, die spoedig ter plaatse verscheen.

Bij onderzoek bleek ons dat het lijk, dat reeds in staat van ontbinding verkeerde, vermoedelijk van Engelsche nationaliteit was, zodat wij onmiddellijk de Deutsche Veldgendarmerie en de Ortskommandantur, beiden gelegen te Bergen op Zoom, hiermede in kennis stelden.

Op last der Deutsche Veldgendarmerie kon het lijk naar het lijkenhuisje te Halsteren worden overgebracht. De landbouwer, genaamd Marinus Suikerbuyk, wonende te Halsteren, heeft op last van de waarnemend Groepscommandant het lijk van bedoelde persoon naar het lijkenhuisje te Halsteren vervoerd. De kosten van dit vervoer bedroeg f 6.- (zes gulden).

Op het lijk werd door ons gevonden, een herkenningssplaatje, waarop stond vermeld : G.E. Evans RAF, zodat wij veronderstelden dat het een Engelsche vliegenier was dienende bij de Royal Air Force. Op donderdag, 24 juni 1943 heeft de Duitsche Veldgendarmerie opdracht gegeven om het lijk te kisten, waarna de aannemer L. Stok, wonende te Halsteren, het lijk in opdracht van de gemeente Halsteren heeft gekist. De aangetroffen gegevens van het lijk zijn doorgegeven aan het Rode Kruis te 's – Gravenhage.¹

- Lancaster Mk.III (ED786) van No.100 squadron – om 22.27 uur gestart van Grimsby Lincolnshire – werd eveneens door Ofw. Reinhard Kollak (7./NJG 4) neergeschoten. De machine stortte om 00.40 uur vanaf een hoogte van 1500 meter brandend omlaag waarna het ter hoogte van Schelphoek in de Oosterschelde neerkwam.
  - Sqn.Ldr. James Ross Manahan mia
Runnymede Memorial Panel 289
  - Wg.Cdr. Ralph Armine Ignatius Harrison †
Hij spoelde op 12 juni bij Schelphoek aan waarna het stoffelijk overschot op 13 juni op de tijdelijke militaire begraafplaats te Haamstede werd begraven. Na de oorlog werd hij op de militaire begraafplaats te Bergen op Zoom herbegraven.
  - Sgt. Robert Elston Longster mia
Runnymede Memorial Panel 157
  - Flg.Off. Leonard John Collins †
Ook hij spoelde op 12 juni aan nabij Schelphoek waarna de begrafenis de volgende dag plaatsvond op de tijdelijke militaire begraafplaats te Haamstede. Na de oorlog werden zijn stoffelijke resten op de militaire begraafplaats te Bergen op Zoom herbegraven.
  - Plt.Off. George McVitty †
Hij spoelde op 25 juni te Schelphoek aan waarna de begrafenis op de tijdelijke militaire begraafplaats te Haamstede nog dezelfde dag plaats vond (verder als bij Wg.Cdr. Harrison).
  - Sgt. James Henry Mitchell †
Zijn stoffelijk overschot spoelde op 12 juni te Schelphoek aan waarna hij de volgende dag te Haamstede werd begraven (verder als bij Wg.Cdr. Harrison).
  - Sgt. Wilfred Gordon Watts †
Zijn stoffelijk overschot spoelde op 25 juni te Schelphoek aan waarna ook hij reeds de volgende dag op Haamstede werd begraven (verder als bij Wg.Cdr. Harrison).
  - Sgt. Frederick Harry Martin †
Idem als bij Sgt. Mitchell ²

- Wellington Mk.X (HE184) van No.431 RCAF squadron – om 23.20 uur gestart van Burn – was lost without trace. Het is naar alle waarschijnlijkheid dit toestel dat door Ofw. Reinhard Kollak om 01.00 uur werd geclaimd als zijnde neergeschoten ten westen van Westkapelle.
  - Plt.Off. William Dunsmore Eaglesham †

¹ Het stoffelijk overschot is door de zorg van de Duitse Weermacht begraven op de Ehrenfriedhof te Bergen op Zoom. Op het dode lichaam werd nog een pasfoto aangetroffen, welke door de zorg van de burgemeester van Halsteren werd gezonden naar het Informatiebureau van het Rode Kruis.

² Op 19 juni spoelde bij Schelphoek het stoffelijk overschot aan van een niet te identificeren piloot. Deze werd aansluitend op 21 juni te Haamstede begraven. Het is zeer wel mogelijk dat dit Sqn.Ldr. Manahan danwel Sgt. Longster moet zijn geweest.

Op 23 juni bij Yerseke aangespoeld en aansluitend op 25 juni op de Noorder begraafplaats te Vlissingen ter aarde besteld.

Flg.Off. Lewis Charles Long	†
Zijn stoffelijk overschot spoelde aan op de Belgische kust waarna hij op de gemeentelijke begraafplaats te Blankenberge werd begraven.	
Plt.Off. Henry Tudor McAusland	mia
Runnymede Memorial Panel 132 ³	
Plt.Off. Joseph Howard Burrow	mia
Runnymede Memorial Panel 131	
Sgt. Bernhard Hamilton Stephenson	†
Zijn stoffelijk overschot spoelde aan op de Belgische kust waarna hij op de Nieuwe gemeentelijke begraafplaats te Oostende werd begraven.	

De rubriek met hoge mate van waarschijnlijkheid nabij en ter hoogte van Zeeland in de Noordzee.

- Wellington Mk.X (HZ277) van No.199 squadron – om 23.12 uur gestart van Ingham Lincolnshire – was lost without trace.

Flt.Sgt. Clifford Raymond Andrews	RCAF	mia
Runnymede Memorial Panel 181		
Sgt. William Henry Bellhouse		mia
Runnymede Memorial Panel 142		
Sgt. Patrick Edward Kevin Daly Merry		mia
Runnymede Memorial Panel 159		
Sgt. William Edward Jackson		mia
Runnymede Memorial Panel 154		
Sgt. Leonard Richard Barrow		mia
Runnymede Memorial Panel 141		

- Lancaster Mk.I (ED537) van No.207 squadron – om 23.15 uur gestart van Langar Nottinghamshire – was lost without trace.

Flt.Sgt. John Herbert Elliott		mia
Runnymede Memorial Panel 136		
Sgt. George John Morrice		mia
Runnymede Memorial Panel 159		
Sgt. Roy Alan Stringer		mia
Runnymede Memorial Panel 166		
Flg.Off. Ian Lochiel McDonnell		mia
Runnymede Memorial Panel 125		
Sgt. Henry John Lygo		mia
Runnymede Memorial Panel 157		
Sgt. David John Kingsnorth		mia
Runnymede Memorial Panel 156		

---

³ Op 23 juni werd op het strand nabij Veere een onbekend gebleven stoffelijk overschot geborgen, waaruit kon worden afgeleid dat het een sergeant van de RCAF was geweest. Tijdens de lijkschouw kwam aan het licht dat het lijk ± anderhalve week in het water had gelegen.

De veronderstelling zou deze kunnen zijn dat we hier met het stoffelijk overschot van Sgt. McAusland danwel Sgt. Burrow te maken hebben gehad.

Op 25 juni werd het lijk als onbekende Canadese vlieger op de Noorder begraafplaats ter aarde besteld.

Flt.Sgt. Leon Eric Gordon Bishop Runnymede Memorial Panel 198	RNZAF	mia
- Wellington Mk.X (HZ261) van No.426 squadron – om 23.14 uur opgestegen van Dishforth Yorkshire – was lost without trace.

Plt.Off. Norman Dennis Hayes Runnymede Memorial Panel 175	RCAF	mia
Flg.Off. James Leslie Rawson Runnymede Memorial Panel 174	RCAF	mia
Flt.Sgt. Desmond Gerald Richardson Runnymede Memorial Panel 185	RCAF	mia
Flt.Sgt. Clifford Earl Schamehorn Runnymede Memorial Panel 185	RCAF	mia
Flt.Sgt. Donald Andrew MacKenzie Runnymede Memorial Panel 184	RCAF	mia

  - Wellington Mk.X (HE729) van No.432 squadron – om 23.19 uur gestart van Skipton-on-Swade Yorkshire – was lost without trace.

Flt.Lt. Laurie Alban Bourgeois Runnymede Memorial Panel 172	RCAF	mia
Flt.Sgt. James Albert Mason Philpott Runnymede Memorial Panel 185	RCAF	mia
Flg.Off. George Austin McClintock Runnymede Memorial Panel 174	RCAF	mia
Plt.Off. Harry Dale Warner Runnymede Memorial Panel 178	RCAF	mia
Flt.Sgt. Daniel Sinclair McRae Runnymede Memorial Panel 185	RCAF	mia

  - Lancaster Mk.I (ED304) van No.467 RAAF squadron – om 23.16 uur opgestegen van Bottesford Leicestershire – was lost without trace

Flt.Sgt. Basil Frederick Wilmot Runnymede Memorial Panel 194	RAAF	mia
Sgt. Arthur MacDonald Runnymede Memorial Panel 157		mia
Flt.Sgt. Thomas William Hill Runnymede Memorial Panel 137		mia
Sgt. Kenneth Thomas White Runnymede Memorial Panel 169		mia
Sgt. William Norman Cross Runnymede Memorial Panel 195	RAAF	mia
Sgt. William Fraser Runnymede Memorial Panel 150		mia
Sgt. William Calvert Runnymede Memorial Panel 144		mia